

Samenvatting

Rob Bregman

Columnist Ben Wijffelaars las over de huidaandoening 'cactus dermatitus', een huidziekte die hem deed denken aan de jeuk die je voelt als je de glochiden van de 'Mickey Mouse cactus' (*Opuntia microdasys*) hebt aangeraakt.

Theo Heijnsdijk schrijft in zijn serie over de 'Verkade'-boeken uit de jaren 1930 deze keer over de diadeemcactus *Tephrocactus articulatus*, een *Opuntia*-achtige plant met schijnbaar op elkaar gestapelde, bolvormige leden, ook bekend onder de naam *Tephrocactus papyracanthus*. De soort is afkomstig uit Noord-West Argentinië. Vreemd genoeg is er niet bekend hoe, wanneer en door wie deze plant in Europa is terechtgekomen. Voor het eerst werd de plant genoemd in 1833 in een plantenlijst van de botanische tuin van Berlijn, onder de naam *Opuntia articulata*. In 1872 verscheen de eerste beschrijving van deze soort, nu onder de naam *Opuntia papyracantha*. Daarna zijn er door verschillende auteurs vele namen voor deze plant gepubliceerd, zeker meer dan 30. *Tephrocactus* wordt door vele specialisten als een ondergeslacht van *Opuntia* beschouwd. Het enige verschil is te vinden in de verhoude mantel rondom de zaadkorrel. De planten zijn gemakkelijk te kweken maar bloemen verschijnen sporadisch. Vandaar dat vermeerdering vooral gebeurt door afgebroken leden. Een Noord-Amerikaanse look-a-like is *Sclerocactus papyracanthus*.

In deel 144 van zijn serie 'Voor het voetlicht' bespreekt Bertus Spee *Hesperoyucca whipplei*, *Welwitschia mirabilis*, *Ferocactus echidne* en *Thelocactus heterochromus*. De planten worden getoond in hun natuurlijke omgeving, met daarbij een korte beschrijving.

Henk Ruinaard doet verslag van zijn reis naar het Arches National Park, een natuurgebied in de Amerikaanse staat Utah. Als gevolg van langdurige erosie door wind en water zijn hier spectaculaire rotsformaties te zien, en daarbij ook fraaie cactussen zoals soorten van *Echinocereus* en *Sclerocactus*. *E. triglochidiatus* subsp. *mojavensis* siert de voorplaat van dit april-nummer.

Ruud Tropper behandelt in deel 12 van zijn serie over de koudetolerantie van succulenten het geslacht *Ceraria* (ook bekend als *Portulacaria*) uit de familie Didiereaceae, stamsucculenten uit zuidelijk Afrika. Bij een droge overwintering van september tot maart konden deze planten bij Ruud slechts enkele graden vorst verdragen. Enkele buitenlandse liefhebbers melden echter een veel betere vorstbestendigheid, tot zelfs min 18 °C.

Nicolas Samyn brengt een nieuw verslag van zijn belevenissen in de Atacama-woestijn in Noord-Chili, de droogste plek op aarde. In de Quebrada Botija vonden hij en zijn metgezel o.a. drie Copiapoa-soorten: *C. conglomerata*, *C. solaris* en *C. atacamensis*. Al deze planten profiteren van de nevel die vanuit de oceaan het land in waait maar ze worden al geruime tijd in hun voortbestaan bedreigd, vooral door habitatvernietiging als gevolg van mijnbouw.

Nadet Somers is op bezoek geweest bij Wim Alsemgeest en Gerrit Melissen, beiden plantenliefhebbers pur sang en al heel lid van Succulenta. Wim kweekt nu vooral agaven en is al vaak in Mexico geweest, ook als organisator van groepsreizen naar bekende cactusgebieden. Gerrit is handelaar geworden; hij koopt grote partijen planten op en verkoopt daarvan weer planten op beurzen in binnen en buitenland. Hij huurt een grote kas in Maarssen, waar Wim ook zijn grote Agave-collectie verzorgt.

Maarten van der Meer beschrijft hoe een *Opuntia*-soort, met de huidige naam *Maihueniopsis clavarioides*, aan zijn populaire naam 'negerhandje' kwam. Deze plant heeft de vorm van een opgerichte hand en een grijsbruine kleur. In 1892 bedacht een bezoeker van de botanische tuin in Berlijn de naam 'Negerfinger' en daarna werd die in andere talen overgenomen. Dat kan nu natuurlijk niet meer, dus Maarten stelt voor om de plant voortaan 'dodemanshandje' te noemen.

Aiko Talens deed een proef met een paar parodia's (*P. leninghausii* en *P. penicillata*) om die 's zomers buiten de kas te kweken. Na verpotten zette hij ze in een bak op zijn balkon, met een heel goed resultaat!

Wolter ten Hoeve bespreekt weer de belangrijkste artikelen in recente buitenlandse tijdschriften over succulente planten.

Theo Rengelink wijst ons op een nieuwe versie van de bekende 4-delige boekenserie 'Kakteen in Südamerika' uit 1979-1980, door de Duitse cactuszoeker Friedrich Ritter. De foto's hierin zijn vooral in zwart-wit afgedrukt. Na Ritters overlijden kwam al het fotomateriaal in handen van de Britten David Hunt en Paul Hoxey, en bleken de meeste foto's oorspronkelijk kleurendia's te zijn. Vandaar dit nieuwe boek 'Ritter in colour'.

Het korte stukje op de achterkaft is weer van de hand van Tom Twijnstra. Hij kwam op weg naar zijn vakantieadres langs de cactuskwekerij van de firma Haage, in Erfurt, Duitsland. De plant die hij daar kocht was – hoe kan het anders? – *Mammillaria haageana*.

r.bregman@contact.uva.nl